

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.RAP.2023/48-3028
Konu: Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi

Mersin, 23/06/2023

Sayın Üyemiz,

Ticaret Bakanlığından alınan yazıda, Avrupa Birliği (AB) Komisyonu'nun 23 Şubat 2022 tarihinde sunduğu kurumsal sürdürülebilirlik konusunda gerekli özeni gösterme yükümlülüğüne (corporate sustainability due diligence) ilişkin direktif taslağının yasama sürecinin AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu'nda (AP) devam etmekte olduğu ve 31 Mayıs 2023 tarihinde insan hakları ve çevresel etkilerin şirketlerin yönetimine entegre edilmesine yönelik söz konusu kurallar konusunda üye devletlerle yapılacak müzakereler için pozisyonun 366 lehte, 225 aleyhte ve 38 çekimser oyla kabul edildiği belirtilmektedir.

AB tarafından yapılan açıklamada, şirketlerin faaliyetlerinin çocuk işçiliği, kölelik, emek sömürsü, kirlilik, çevresel bozulma ve biyolojik çeşitlilik kaybı gibi insan hakları ve çevre üzerindeki olumsuz etkilerini tespit etmeleri ve gerektiğinde önlemleri, sona erdirmeleri veya hafifletmelerinin gerekeceği ve sadece tedarikçilerin değil, aynı zamanda satış, dağıtım, nakliye, depolama, atık yönetimi ve diğer alanlar da dâhil olmak üzere değer zinciri ortaklarının etkilerini izlemek ve değerlendirmek zorunda olacağı ifade edilmektedir.

Yazıda devamla, AP tarafından yeni kuralların, finansal hizmetler de dâhil olmak üzere, sektörleri ne olursa olsun, 250'den fazla çalışanı ve dünya çapında 40 milyon avronun üzerinde cirosu olan AB merkezli şirketler ile 500'den fazla çalışanı ve dünya çapında 150 milyon avronun üzerinde cirosu olan şirketler için geçerli olması, cirosu 150 milyon avronun üzerinde olan AB üyesi olmayan ülke şirketlerinin de cirolarının en az 40 milyon avrosu AB'de elde edilmişse kapsama alınmasını istendiği belirtilmektedir.

Ayrıca, yaptırımlar ve denetim mekanizması açısından kurallara uymayan şirketlerin zararlardan sorumlu olacağı ve ulusal denetim makamları tarafından yaptırıma tabi tutulabileceği, yaptırımların ifşa etme, mallarının piyasadan çekilmesi veya dünya çapındaki net cirosunun en az %5'i kadar para cezası gibi önlemleri içereceği ve kurallara uymayan AB üyesi olmayan ülke şirketlerinin AB'de kamu ihalelerine girmesinin yasaklanacağı bildirilmektedir.

Bu çerçevede, üye devletlerin bahse konu teklife ilişkin pozisyonlarını Kasım 2022'de kabul ettiği, Parlamento'nun tutumunun benimsemesinin ardından mevzuatın nihai metni üzerinde müzakerelerin başlamasının beklendiği ifade edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Dr. Osman ERŞAHAN
Genel Sekreter Yrd.